

Socialdepartementet
Enheten för familj och sociala tjänster

Remittering av betänkandet Jämställt föräldraskap och goda uppväxtvillkor för barn – en ny modell för föräldraförsäkringen (SOU 2017:101) samt förslag enligt bilagan

Remissinstanser

- 1 Riksdagens ombudsmän (JO)
- 2 Riksrevisionen
- 3 Kammarrätten i Jönköping
- 4 Förvaltningsrätten i Malmö
- 5 Förvaltningsrätten i Umeå
- 6 Justitiekanslern (JK)
- 7 Kriminalvården
- 8 Försäkringskassan
- 9 Socialstyrelsen
- 10 Folkhälsomyndigheten
- 11 Myndigheten för delaktighet
- 12 Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd
- 13 Barnombudsmannen
- 14 Inspektionen för socialförsäkringen
- 15 Pensionsmyndigheten
- 16 Jämställdhetsmyndigheten/Utredningen för inrättande av en jämställdhetsmyndighet (S 2016:10)
- 17 Konjunkturinstitutet

- 18 Arbetsgivarverket
- 19 Länsstyrelsen i Jönköping län
- 20 Länsstyrelsen i Örebro län
- 21 Statskontoret
- 22 Konsumentverket
- 23 Statens skolverk
- 24 Statens skolinspektion
- 25 Göteborgs universitet (Juridiska institutionen)
- 26 Stockholms universitet (Samhällsvetenskapliga fakulteten),
- 27 Umeå universitet
- 28 Uppsala universitet
- 29 Centrala studiestödsnämnden
- 30 Regelrådet
- 31 Diskrimineringsombudsmannen
- 32 Arbetsförmedlingen
- 33 Arbetsmiljöverket
- 34 Arbetsdomstolen
- 35 Medlingsinstitutet
- 36 Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU)
- 37 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
- 38 Sveriges Kommuner och Landsting
- 39 Alingsås kommun
- 40 Botkyrka kommun
- 41 Borås kommun
- 42 Dals-Ed kommun
- 43 Eslövs kommun
- 44 Falu kommun
- 45 Göteborgs stad
- 46 Heby kommun
- 47 Helsingborgs stad

- 48 Härnösands kommun
- 49 Karlskoga kommun
- 50 Landskrona kommun
- 51 Lerums kommun
- 52 Lidingö kommun
- 53 Linköpings kommun
- 54 Lunds kommun
- 55 Luleå kommun
- 56 Malmö kommun
- 57 Marks kommun
- 58 Munkedals kommun
- 59 Mörbylångas kommun
- 60 Nordmalings kommun
- 61 Ockelbo kommun
- 62 Olofströms kommun
- 63 Oxelösunds kommun
- 64 Sundbybergs kommun
- 65 Stockholms kommun
- 66 Strömsunds kommun
- 67 Tjörns kommun
- 68 Tranås kommun
- 69 Vilhelminas kommun
- 70 Umeå kommun
- 71 Uppsala kommun
- 72 Vännäs kommun
- 73 LO
- 74 TCO
- 75 Saco
- 76 Svenskt Näringsliv
- 77 Företagarna

- 78 Adoptionscentrum
- 79 Diabetesförbundet
- 80 Femmis
- 81 Funktionsrätt Sverige
- 82 Föreningen Barn och ungdom med förälder/familjemedlem i fängelse (BUFFF)
- 83 Föreningen Sverige socialchefer (FSS)
- 84 Lika Unika
- 85 Män för jämställdhet
- 86 Majblomman
- 87 Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners och queeras rättigheter (RFSL)
- 88 Riksförbundet för sexuell upplysning (RFSU)
- 89 Riksförbundet Barnens Rätt i Samhället (BRIS)
- 90 Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (ROKS)
- 91 Riksorganisationen för valfrihet, jämställdhet och föräldraskap (HARO)
- 92 Riksorganisationen Sveriges Makalösa föräldrar
- 93 Rädda Barnen
- 94 Röda korset
- 95 Svenska barnläkarföreningen
- 96 Svenska Barnmorskeförbundet
- 97 Sveriges Kommunala Familjerådgivare (KFR)
- 98 Sveriges skolchefers förening
- 99 Sveriges kvinnolobby
- 100 Sveriges advokatsamfund
- 101 UNICEF
- 102 Unizon

Remissvar avseende betänkandet, förutom dess förslag till ändring i 11 kap. 4 § socialförsäkringsbalken samt 1 § föräldraledighetslagen (1995:584), ska ha kommit in till Socialdepartementet **senast onsdagen den 2 maj 2018**.

Regeringen vill före denna tidpunkt ha synpunkter på:

- betänkandets förslag avseende 11 kap. 4 § socialförsäkringsbalken samt 1 § föräldraledighetslagen (1995:584) (se avsnitt 7.10.2 och 7.18.3 i betänkandet), samt
- förslaget enligt bilagan avseende 12 kap. 17 § socialförsäkringsbalken.

Synpunkter på nu nämnda delar av betänkandet samt på bilagan ska ha kommit in till Socialdepartementet **senast onsdagen den 28 februari 2018**.

Svaren ska skickas i elektronisk form både i word- och pdf-format. Ange diarienummer S2017/07382/FST och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet. Remissvaren ska skickas till följande e-postadresser: **s.registrator@regeringskansliet.se** och **s.fst@regeringskansliet.se**.

Frågor under remisstiden besvaras av Maria Lidström, Socialdepartementet, Enheten för familj och sociala tjänster, telefon 08-405 18 98, e-post maria.lidstrom@regeringskansliet.se.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss – hur och varför (SB PM 2003:2). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Kristina Reinholdsson
t.f. enhetschef

Kopia till
Norstedts Juridik, Kundservice, 106 47 Stockholm

Författningsförslag

Förslag till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

Härigenom föreskrivs i fråga om socialförsäkringsbalken att 12 kap. 17 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

17 §¹

En förälder kan genom skriftlig anmälan till Försäkringskassan avstå rätten att få föräldrapenning till förmån för den andra föräldern.

<p>Detta gäller dock inte föräldrapenning på sjukpenningnivå enligt 21 och 22 §§ såvitt avser en tid om</p>	<p>Detta gäller dock inte föräldrapenning på sjukpenningnivå eller grundnivå enligt 21–23 §§ såvitt avser en tid om</p>
---	---

1. 90 dagar för varje barn, eller
2. 90 dagar för barnen gemensamt vid flerbarnsfödelse.

I anmälan ska det anges vilka ersättningsnivåer enligt 18 § avståendet avser.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2019.
  2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för föräldrapenning för barn som har fötts före ikraftträdandet eller, vid adoption, när den som har adopterat barnet har fått barnet i sin vård före ikraftträdandet.

---

¹Senaste lydelse 2015:674.

Konsekvenser av förslagen

I betänkandet beskrivs de sammantagna effekterna av utredningens förslag i avsnitt 9. Nedan beskrivs konsekvenserna av förslaget att även dagar med föräldrapenning på grundnivå ska ingå i den tid för vilken en förälder inte kan lämna över sin rätt till föräldrapenning till den andra föräldern, den s.k. reserverade tiden.

Ekonomiska konsekvenser

Utgifterna inom föräldrapenningen påverkas av flera olika faktorer, bl.a. antalet dagar som tas ut, hur dessa dagar fördelas mellan föräldrarna, antal barn och ersättningsnivåer. Det aktuella förslaget bedöms inte ändra det totala sammantagna uttaget av föräldrapenning i någon nämnvärd utsträckning. Därmed bedöms de ekonomiska konsekvenserna av förslaget vara marginella avseende föräldrapenningen.

Förslaget kommer dock sannolikt att innebära vissa uppstarts-kostnader för Försäkringskassans it-stöd.

Konsekvenser för jämställdhet

Det är vanligare att kvinnor använder föräldrapenning på grundnivå. Män med låga inkomster har ett lägre uttag av föräldrapenning än genomsnittet. Förslaget om reservering av föräldrapenningdagar på grundnivå är positivt ur ett jämställdhetsperspektiv eftersom det främjar en jämnare fördelning mellan föräldrarna av föräldraledighet och en jämnare fördelning av föräldrapenning mellan män och kvinnor. När grundnivån i föräldrapenningen reserveras uppmuntras båda föräldrarna att ta del i vården av barnet.

Konsekvenser för barn

En reservering av föräldrapenningdagar på grundnivå bedöms bidra till en jämnare fördelning mellan föräldrarna av föräldraledighet och föräldrapenning med övervägande positiva konsekvenser för barn som följd. De föräldrar som har rätt till ersättning endast på

grundnivå får med förslaget ett starkare incitament att ta en större del i vården av barnet. Också barn som har föräldrar där en eller båda föräldrarna endast har rätt till föräldrapenning på grundnivå omfattas därmed av de positiva effekterna av en mer jämn fördelning av föräldrapenning och föräldraledighet mellan föräldrarna i form av bl.a. en tidig och nära kontakt med fler än en förälder.

Konsekvenser för kommunerna

Den totala föräldraledighetstiden bedöms i genomsnitt inte påverkas nämnvärt av förslaget att grundnivån i föräldrapenningen reserveras eftersom det förväntas leda till en jämnare fördelning mellan föräldrarna av föräldraledighet och föräldrapenning, och att män förväntas använda dagar med föräldrapenning som kvinnor inte kommer att ha möjlighet att använda. För vissa familjer kommer dock inte en sådan förändring att ske, åtminstone inte på kort sikt. Det skulle på kort sikt kunna medföra att förskolestarten kan komma att tidigareläggas något för vissa barn och att behovet av ekonomiskt bistånd kan komma att öka något vid eventuella glapp i försörjningen. Dessa effekter för kommunerna bedöms dock vara marginella.

Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i socialförsäkringsbalken

12 kap.

17 §

Paragrafen reglerar möjligheten för en förälder att avstå sin rätt till föräldrapenning till förmån för den andra föräldern. Det är dock inte möjligt att lämna över rätten till föräldrapenning på sjukpenningnivå enligt 21 och 22 §§ såvitt avser en tid om 90 dagar för varje barn eller 90 dagar för barnen gemensamt vid flerbarnsfödelse. I det *andra stycket* görs ett tillägg med innebörden att det inte heller ska vara möjligt för en förälder att lämna över föräldrapenning på grundnivå enligt 23 § såvitt avser en tid om 90 dagar för varje barn eller 90 dagar för barnen gemensamt vid flerbarnsfödelse. Något hinder för att

lämna över dagar med föräldrapenning på lägstanivå enligt 24 § finns däremot inte.

Övervägandena är desamma som återfinns i avsnitt 7.8 i SOU 2017:101.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Enligt den *första punkten* ska lagen träda i kraft den 1 juli 2019.

Enligt den *andra punkten* ska äldre föreskrifter fortfarande gälla för föräldrapenning för barn som har fötts före ikraftträdandet eller, vid adoption, när den som har adopterat barnet har fått barnet i sin vård före ikraftträdandet.